

САНАА ОЛОХ

ХАБИАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 02 (7165) • 1991 жыл Атырдах айын 1 күнэ. Чөппөр • Санаата 8 харчы

ССКП КИИН КОМИТЕТЫН ПОЛИТБЮРОТУН САЙАБЫЛЫАННЬАТА

РСФСР Президент РСФСР государственной органныгар, учреждениеларыгар уонна тэрилтэлэригэр политической партиалар уонна маассабай общественной хамсааһынар тэрээһин структураларын үлэлэрин ууратар туһунан Ыһаах ыһына. Профсоюзнай союзтар тэрээһин структураларын үлэлэрэ администрация собулуһунта туһулукутаах буола. Ошон Российскай Федерацияга ССРС гражданныгар РСФСР территориятыгар баар государственнай салалта органныгар, государственнай учреждениеларга, тэрилтэргэ, предприятиеларга, общественной холбохунтар састааптарыгар сокуоннай төрүккэ олобуран бэйэлэрин үлэлэрин олоххо киллэрэр бырааптарыгар аһаастанылар.

Ыһаах бу бэлэһинньалара гражданныгар демократическай коопулэрин уонна бырааптары биллэрдик хааччахтааһыны көрдөрүлөр. ССРС гражданныгар государственнай дьыалалары салайыыга быһаччы да, ону тэҥэ, политической партиалары кыллар турар, общественной түмсүүлэри көҕүө кыттар быраабы мөхтүзүн ССРС Конституциятын 48 ыстатыйатыгар, общественной тэрилтэлэргэ Устааһа бэйэлэрин соруктарын ситиһинилэхтин толорор усулуобуйаларын мөхтүзүн ССРС Конституциятын 51 ыстатыйатыгар уонна РСФСР Конституциятын 49 ыстатыйатыгар утараллар. Бу өртүгөр Ыһаах итин тэҥэ Устааптарыга бэйэлэрин структураларын бэйэлэрэ быһарыналарыгар общественной холбохунтар, ол иһингэр политической партиалар бырааптара чингитиллбит «Общественнай холбохунтар тустарынан» ССРС Сокуонун 10 уонна 15 ыстатыйаларыгар эмнэ утарар.

Политической партиалар уонна маассабай общественной хамсааһынар үлэлэрин хааччахтыгар туһунан бэлэһинньалар граждандскай уонна политической бырааптар тустарынан аан дойдутаагы пакт, ханнык да атабастабыла суох государственнай дьы-

лалары дьаһайыыга кыттар барыларыгар тэҥ быраабы уонна кыагы, итин тэҥэ ассоциация көҕүө буолуутугар, бииргэ түмсүргэ киһи быраабын чингэтэр ратификацияламмыг ССРС атын да докумуоннарын аан дойдутаагы холбохунка билиһиниллбит нуормаларыгар эппиттэбэттэр.

ССКП КК Политбюрога сага дуоһунаһыгар РСФСР Президентин баһаны хардыылары антиконституционнай, антидемократическай актанан, общественной холбохунтар үлэлэригэр сокуоннайа суох ороһууну уонна кинилэр бырааптары кэһинэй садаламмытыттан улаханым хомойор. Ити ССРС гражданныгар улахан эрэллэрин уурар общественной собулун уонна сиздэхтин бииргэ үлэлэһин процессын сайыһарыга харгыны үөскэтэр.

РСФСР Президентин сага Ыһаага бастатан турар ССКП-ны утары туһуламмытын, олохсуйбут партинай структураны айгыратар сыаллааһын көрөр уустуга суох. Заводтарга уонна фабрикаларга ачыкалартан үөскэбит, үлэһиттэр интэриэстэрин көмүскүүр ССКП үлэ коллективтарын тас өртүгөр баар буолара сатаммытын үчүгүйдик өйдүүр. ССКП бэйэтэ партия уонна государство функцияларын араарарга инициатива көтөхпүтэ, государственнай органныгар уонна салалта үлэлэригэр ороһууну утарар, киһи тэрилтэлэрэ сокуону халбаһаабакка туһунан үлэһиниллэр.

ССКП КК Политбюрога Российскай Федерация уонна ССРС Конституционнай органныгар демократияны бохсуу уонна сокуоннай көһин суолугар баран иһини таһаартарбатыгар ытыгар. ССКП үлэһиттэрин иэстэрэ — тулуурдаах буолууну көрдөрүү, конституционнай нуормаларга уонна ССКП Устааһыгар олобуран үлэһиттэр сокуоннай бырааптары уонна интэриэстэрин көмүскүүр туһуттан бэйэлэрин политической үлэлэрин күүһүрүү.

ССКП Киин Комитетын Политбюрога,

«Чураһы» сохтоо Бэ тоотоххо эрэ сатаарыс ретэһи биригээдэтэ бы- зыно хас биирди үлэһи- йылгы оттооһун ийдары- тэ өйдүүр. Сорох алаас- гар 300 тонна оту бэлэм- тар булгатын үүммэтэхтэ, ннир сорунтаах. Ити Се- рин тэҥэ, ол да үрдүнэн мен Михайлович Аммо- хайдах да оттоотоххо эрэ сов салаһааччылаах меха- табыллар, ону миң Ам- шированнай аһардаах мосовтаах отуу сылдыр ээно мообутар сүтөрүл- көһиригэр түбөһөн көр- лэр. бүтүм, балаһа киһи алаас- тан биир кэһинилэх от турбат ото охсуллубут эгэ.

Отчуттар Чыдаһына, Хо- —Дээ, бу турдук үү- чуута, Ааллаах хотуһа- рүүлэх, хайыахтыгы тэ- тарыгар уонна Сыырдаах тух баарынан буоллаа- үрөһөр оттуохтаахтар. Оту дия, санаабытын түһэр- оустарыыга звеньевой бэйэтэ, мустарыыга Ин- бөһитт, атын алаастарбыт Сиңцев, кэһиниңэ ДТ сорохторо сии үүммүт трантора Иван Николае- курдуктар, — диир Семен вич Чепалов курдук кы- быһаас, хотугас үлэлэх Михайлович. механизатордар аттарыл- дан туруорулуһулар. Те- ле да от үүнүүтэ мөлтөбүө иһин, сирийэһ-хоруйан от-

СНИМОНКА: звеньевой С. М. Аммосов. Т. Кардашевская фотога.

РСФСР КОМПАРТИЯТЫН КК ПОЛИТБЮРОТУН УОННА КХК ПРЕЗИДИУМУН САЙАБЫЛЫАННЬАТА

Бу жыл от айын 20 күнүгэр РСФСР Президент В. Н. Ельцин «РСФСР государственной органныгар, учреждениеларыгар уонна тэрилтэлэригэр политической партиалар уонна маассабай-общественнай хамсааһынар тэрээһин структураларын үлэлэрин ууратар туһунан» Ыһаагы таһаарда.

Бу Ыһаах ие дьингэр Россия гражданныгар конституционнай бырааптары биллэр, бииги дойдубуту үөһүн эрэр демократияга самбарылаах охсууну өнөрөр, элбэх партиаланы сайдытын туор- маһыгар, сага политической уонна общественной хамсааһынар тэрийһини мөһөйдиир. Үлэһиттэр бэл профсоюзтарга холбоһор ытык бырааптары олоххо киллэриһэрэ сарбахтааһыныга туруорул- лар итин тэҥэ ол «государственной учреждениелар, тэрилтэлэр, предприятиелар уонна үлэ коллективта- рын администрациятын кытта собулуһунна» эрэ баар буолар ыһааһылар.

РСФСР Президентин Ыһаага дойдута политическай быһыыны-майымы тесту сытырхатар, ону ту- рустаах өнөрүүтэ бэлэтэһит процесси тохтотор. Ити киһи бырааптары туһунан аан дойдутаагы де- кларациялар уонна собулуһунтэр уопсай билиһин- либит нуормалары, ССР Сокуонун уонна РСФСР Конституцияларын уонна Сокуоннарын куруубай- дын көдөр.

Бу докумуону иһин баттаан, В. Н. Ельцин «РСФСР Президентин туһунан» РСФСР Сокуонун кыһах биирэр боломуочуулары туһуһата, быс- тахтын ылаһаа, бу Сокуон РСФСР Президентэ «РСФСР Конституциятыгар уонна Сокуоннарыгар, РСФСР народнай депутаттарын сҕөһин уонна

РСФСР Верховнай Советын уураахтарыгар олобу- рар уонна ону толорор» Ыһаахтары таһаарар дьин этилэр 8-с ыстатыйатын иэстэ. РСФСР Конститу- цията да, республика Верховнай былааһын органи- ара да партиалар уонна хамсааһынар үлэлэрин хааччахтырыга төрүөттэри биэрбэтэхтэрэ уонна биэрбэттэр. Ону аһан кыһаха маарыныгар быһа- рымылары таһаарарга хаста да холонуулары народ- най депутаттар съездэригэр депутаттар баһыйар үгүстэрэ өйөөбөтөхтөрө уонна олоһ көр түбэллэ- биттэрэ.

Иһин тэҥэ, «РСФСР государственной органныгар, учреждениеларыгар уонна тэрилтэлэригэр политической партиалар уонна маассабай-общественнай хамсааһынар тэрээһин структураларын үлэлэрин ууратар туһунан» РСФСР Президентин 1991 с. от айын 20 күнүгэр Ыһаага юридическай төрүтэ уонна сокуоннайа суох.

Бииги мөдүһүнүнэ гражданныгар, В. Н. Ель- цин иһин куоластарын биирэн, ошон обществога илгэ-эйгэ уонна граждандскай собулуһунта эрэмьн- лэрин эппиттэрэ. Ол гынан баран бу эрэмьн ку- раанааха хаалла Россия Президентэ «РСФСР Кон- ституциятын уонна РСФСР сокуоннарын туһуһа- ба... киһи уонна гражданныгар бырааптары уонна кө- нүллэрин ыһаһыһа уонна харыһыһа» дьин өрө- гөйдөөхтүн аһаарар баран, баара эрэ уон нун аас- ыһытын кэһиниңэ В. Н. Ельцин бу конституционна- ба суох актан иһин баттаата.

Предприятиелар уонна учреждениелар 200 ты- Һыһыһаһа таһа партинай тэрилтэлэригэр үлэ- лиир Россия коммунистара «ССРС-на общественной холбохунтар тустарынан» ССРС Сокуонун кыһа-

нахтын туһуһаллар. Киһилэр үлэлэрин төрүтэ— ССРС Юстициятын министерствота бу Сокуонга сөп түбөһиннэрэн регистрациялаабыт ССКП Устаа- ба, ити партинай территориальной-производствен- най бөлүһүн туһуһу көрөр.

Уһа этилэһини олобуран РСФСР Компартия- тын КК Политбюрога уонна КХК Президиума ытыраллар.

—Бары партинай тэрилтэлэри уонна коммунист- ыры нус-хас уонна тулуурдаах буолууну мөһүн хаалларарга, салгы кэһиниңэ уонна үгүө суо- бастаахтын үлэлэргэ;

—РСФСР народнай депутаттары, РСФСР Верхов- най Советын РСФСР Конституциятын, киһи бы- рааптары туһунан аан дойдутаагы Декларацияны кэһини таһаарбаһа;

—Россия демократическай санаалаах бары гран- даннарын, профсоюзтары, политической партиала- ры уонна общественной тэрилтэлэри кыһалар бы- рааптары хааччахтааһыныга холонуулары утары быраһыастырыга ытырабыт;

—ССРС Президенттэн РСФСР Президентин Ыһааһын ол иһин баттаммыт кэмниттэн илд юриде- ская кууһа сокуонун уонна ситилтигэр киллэри- лэбэһин биллэрэрэ булгуччу мөдүһабыт.

РСФСР Компартиятын КК Политбюрога уонна КХК Президиума Российскай Федерация партията- ра бэйэлэрин бырааптары туруулаһан көһүнүк- тэрэ уонна бииги дойдубутугар демократическай үлэһитэ туһууларга куттал хантан да үөскэбэт- инин, ону туоратыахтара дьин эрэнэрин биллэрэр.

РСФСР Компартиятын КК Политбюрога РСФСР Компартиятын КХК Президиума

